

T.C.

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

E. 2003/23749

K. 2004/12114

T. 17.5.2004

• **YILLIK İZİN ÜCRETİNİN EKSİK HESAPLANDIĞININ TESBİTİ TALEBİ (Askerlik Öncesi Aynı İşveren Nezdinde Geçmiş Hizmetlerin de Yıllık İzin Ücreti Hesabına Dahil Edileceği - Tesbit Davası Açılmasında Hukuki Yarar Şartı/Kanun Maddesinde Açıkça Belirtilen Hususun Tesbiti İçin Dava Açılamayacağı)**

• **TESBİT DAVASI AÇILMASI İÇİN HUKUKİ YARAR ŞARTI (Yıllık İzin Ücretinin Eksik Hesaplandığının Tesbiti Talebi - Askerlik Öncesi Aynı İşveren Nezdinde Geçmiş Hizmetlerin de Yıllık İzin Hesabında Gözönünde Bulundurulacağının Açık Kanun Maddesi Gereği Olması)**

• **HUKUKİ YARAR ŞARTI (Yıllık İzin Ücretinin Eksik Hesaplandığının Tesbiti Talebi - Askerlik Öncesi Aynı İşveren Nezdinde Geçmiş Hizmetlerin de Yıllık İzin Hesabında Gözönünde Bulundurulacağının Açık Kanun Maddesi Gereği Olması)**

• **ASKERLİK ÖNCESİ AYNI İŞVEREN NEZDİNDE GEÇMİŞ HİZMETLERİN DE YILLIK İZİN HESABINDA GÖZÖNÜNDE BULUNDURULMASI GEREKTİĞİNİN TESBİTİ TALEBİ (Tesbit Davası Açılması İçin Hukuki Yarar Şartı - Kanunda Açıkça Düzenlenen Hususların Tesbit Davasına Konu Edilemeyeceği)**

1475/m.50,56

ÖZET : 1475 sayılı İş Kanununun 50. maddesinde;

"...yıllık ücretli izne hak kazanmak için gerekli sürenin hesabında işçilerin, aynı işverenin bir veya çeşitli işyerlerinde çalıştıkları süreler birleştirilerek göz önüne alınır..." denilmektedir. Yasanın bu açık hükmüne ve davacı işçinin askerlik nedeniyle işyerinden ayrılmasına ve bu ayrılışın askerlik öncesi hizmet süresinin izin günlerinin hesaplanmasında göz önünde tutulacağı maddede açıkça vurgulanmasına rağmen bu yönün tespiti şeklinde dava açılmasının yasal bir yönü bulunmamaktadır.

Ayrıca tespit davasının dinlenebilmesi için müşahhas bir olaya ilişkin olmayan bir münasebetin veya yasa maddesinin tespiti isteminin usulde yeri de bulunmamaktadır. Bir hukuki münasebetin hemen tespitinde hukuki yarar varsa dava açılabilir. Akdin feshinde davacının açacağı eda davası ile hakkını alabileceği açık olduğundan, tespit davası açmakta hukuki bir yararı bulunmamaktadır.

DAVA : Davacı, yıllık izinlerinin eksik hesaplandığının tespitine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteđi kabul etmiştir.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünöldü:

KARAR : Davacı sendika, açmış olduğu dava ile sendika üyesi işçinin yıllık izninin tüm çalışma süresi toplamı üzerinden hesaplanması gerektiğinin tespitine karar verilmesini istemiştir.

Davalı işveren cevabında; davacı işçinin askere giderken hizmet aktini feshettiğini ve askerlik dönüşü yeni bir hizmet akdi kurulduğunu ve bu nedenle önceki çalışma süresinin izin günlerinin belirlenmesinde göz önüne alınamayacağını ileri sürmüştür.

1475 sayılı İş Kanununun 50. maddesinde; "...yıllık ücretli izne hak kazanmak için gerekli sürenin hesabında işçilerin, aynı işverenin bir veya çeşitli işyerlerinde çalıştıkları süreler birleştirilerek göz önüne alınır..." denilmektedir.

Yasanın bu açık hükmüne ve davacı işçinin askerlik nedeniyle işyerinden ayrılmasına ve bu ayrılışın askerlik öncesi hizmet süresinin izin günlerinin hesaplanmasında göz önünde tutulacağı maddede açıkça vurgulanmasına rağmen bu yönün tespiti şeklinde dava açılmasının yasal bir yönü bulunmamaktadır.

Ayrıca tespit davasının dinlenebilmesi için müşahhas bir olaya ilişkin olmayan bir münasebetin veya yasa maddesinin tespiti isteminin usulde yeri de bulunmamaktadır. Tespit davalarının konuları hukuki münasebetin tesbitidir. Bir hukuki münasebetin hemen tespitinde hukuki yarar varsa dava açılabilir. Hukuki yararın mevcudiyeti için davacının bir hakkı veya hukuki durumunun hali hazır bir tehlike ile tehdit edilmiş olması bu tehdit sebebiyle davacının hukuki